

Kilka słów na początek

Istnieje wiele czasopism geologicznych o szerokim zakresie prezentowanej w nich problematyki. Mogłoby się zatem wydawać, że nowy rocznik „Tomy Jurajskie”, poświęcony systemowi jurajskiemu, obejmujący przede wszystkim problematykę polską, będzie miał charakter wydawnictwa specjalistycznego, skierowanego do wąskiego grona odbiorców. Jednakże, już sam fakt szerokiego rozprze-strzenia skał jurajskich, od Tatr po wybrzeże Bałtyku, wskazuje na ich duże znaczenie dla poznania geologii naszego kraju. Utwory jurajskie w Polsce wykazują duże zróżnicowanie facjalne, co wiąże się z ich powstawaniem w niezwykle urozmaiconych środowiskach sedymentacyjnych i strefach paleogeograficznych, od obszarów lądowych kratonu europejskiego po ulegające gwałtownej ekstensji północne strefy oceanu Tethys. Poznanie tych utworów i ich interpretacja wymaga zatem stosowania szerokiej palety metod geologicznych. Jest tu miejsce dla badań stratygraficznych i sedymentologicznych, analizy facjalnej, badań paleomagnetycznych, paleontologicznych i innych. W konsekwencji, badania utworów jurajskich mogą mieć znaczenie nie tylko dla poznania systemu jurajskiego, lecz także poprzez wskazanie sposobu rozwiązania konkretnych problemów geologicznych, mogą mieć znaczenie ogólniejsze, i jako takie mogą zainteresować badaczy niekoniecznie zajmujących się wyłącznie problematyką jurajskich formacji skalnych.

Powstanie nowego czasopisma jest wyrazem rosnącego zainteresowania, obserwowanego zarówno na świecie jak i w Polsce, problematyką konkretnych systemów geologicznych. Dowodem na to jest aktywna działalność międzynarodowych komisji naukowych zajmujących się kompleksowymi badaniami różnych systemów — w tym Podkomisji Stratygrafii Jury Międzynarodowej Unii Nauk Geologicznych, pod auspicjami której odbywają się co cztery lata Międzynarodowe Sympozja Systemu Jurajskiego. Właśnie najbliższe, siódme już sympozjum odbędzie się w 2006 roku w Polsce. Aktywnie działająca w naszym kraju Polska Grupa Robocza Systemu Jurajskiego, afiliowana jako sekcja Polskiego Towarzystwa Geologicznego, skupia liczną grupę badaczy i organizuje konferencje naukowe „Jurassica”.

Przedstawiając nowe czasopismo „Tomy Jurajskie” chcemy doprowadzić do szerokiej współpracy badaczy systemu jurajskiego w Polsce poprzez wymianę myśli naukowej; chcemy też zaprezentować wszystkim zainteresowanym aktualny stan wiedzy o systemie jurajskim w Polsce. Czasopismo będzie drukowało krótkie artykuły przedstawiające najnowsze wyniki badań, wyprzedzające niekiedy pojawienie się szerokich opracowań monograficznych, których przygotowanie trwa z reguły kilka lat. Przewidujemy ponadto publikowanie w „Tomach Jurajskich” artykułów przeglądowych, syntetyzujących stan wiedzy w określonych wąskich dziedzinach w obrębie badań np. paleontologicznych, stratygraficznych, sedymentologicznych czy paleomagnetycznych — zawsze w odniesieniu do systemu jurajskiego. Wreszcie będziemy zamieszczać — tak jak w obecnym numerze — streszczenia referatów i posterów prezentowanych na kolejnych konferencjach „Jurassica”. I na koniec, coś co wydaje nam się ważne — „Tomy Jurajskie” będą ukazywały się w języku polskim. To może trochę niemodne podejście w chwili obecnej, gdy znakomita część czasopism w naszym kraju drukuje teksty wyłącznie w języku angielskim, lecz wynika to z konieczności utrzymania i kształtowania polskiej terminologii geologicznej — potrzebnej chociażby dla wzajemnego porozumiewania się i prowadzenia zajęć uniwersyteckich.

„Tomy Jurajskie” powstały z inicjatywy pracowników naukowych i doktorantów Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. Pragniemy, aby czasopismo to stało się czasopismem całej polskiej społeczności naukowej. Już teraz udało nam się zaprosić do napisania artykułów szereg autorów z innych środowisk naukowych. Zamierzamy w przyszłości rozszerzyć skład Rady Redakcyjnej, tak aby ostateczny kształt „Tomów Jurajskich” stał się udziałem wszystkich badaczy systemu jurajskiego w Polsce.